

В разказите на възрастни жени от “тракийските” калайджии е запазен спомен за къносване косите на булката в навечерието на сватбата.

“Хорохане” рома в Силистренско още в сряда правят „къна геджеси”. Първо се обезкосмява лицето на момичето, предварително се режат по-чернени кичури коса покрай ушите. Вярва се, че с тези отрязани кичури се запазва берекета на къщата, който момичето може да отнесе със себе си в новия дом. След това се къносва косата на булката. .. Казват, че всичко това се прави “да е красива булката и да не я урочасат душманите” (Събо-тинова 2002: 215-217).

В Самоков в четвъртък свекървата прави къната (на косите) в дома на булката. На ритуала се канят жените от целия ѝ род. В петък тя, заедно със своите родственички, води булката на баня. От там момичето излиза с шалвари, дарени ѝ от свекървата (Дечева 2004: 121).

В Старозагорско при фичери и хорохоя за ритуала в петък вечерта свекървата приготвя специални дрехи за булката. Къната е сложена на табла и се взема от дома на момчето от зълвата. Канят се само жени, които играят с къната около половин един час и всяка поставя пари на таблата. По време на танца пеят:

“Който бега, булка не може да стане”
/”Конту на шела, тели пули на ди кела”/

Булката първо целува ръка на свекървата, след това на всички жени, като спазва степента на родство и чак след това сяда на земята на възглавница или на стол. Започват да мажат с къна първо дланта и пръстите на дясната ръка, след това на лявата и накрая на краката. Маже я сестра ѝ, ако няма сестра - снаха или някоя близка жена от нейния род.

Свекървата и майката слагат по една пара в ръката - майката в дясната, свекървата - в лявата (“За да сме богати”) и се увиват в кърпи, да не цапат. Докато трае само присъстващите девойки пеят традиционна песен. Така къносана булката преспива. Развързва се рано сутринта от момиче и се гледа коя ръка е по-червена, като се познава по поставената пара - тази, която е по-червена нея снахата ще обича повече. Парите остават за булката, а на момичето се дават други дребни монети. На зетя (фичери) се маже малкото пръстче и също се вързва за през нощта. На него само бабата слага пара в ръката. След приключване на ритуала зетят взема булката, вдига я високо, целува я и я слага в леглото. Преспиват в дома на момичето. При хорохоя се къносва само момичето, а момчето по това време е при своите родители за изпълнение на друг обичай - *бръснене на младо-*